

**ТЭМАТЫКА
ПРАКТЫЧНЫХ ЗАНЯТКАЎ
па курсу «Этналогія Беларусі»
для студэнтаў 1 курсу спецыяльнасці «Музейная справа
і ахова гісторыка-культурнай спадчыны»**

Яшчанка А.Р., Шкрабава Т.А.

Тэма 1 Гісторыя этнаграфічнага вывучэння Беларусі

1 Накапленне этнаграфічных ведаў. Этнаграфічнае вывучэнне Беларусі ў канцы XVIII – першай палове XIX ст.

2 Этнаграфія Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст.

3 Беларуская савецкая этнаграфія.

4 Этнаграфія Беларусі ў канцы XX – пачатку XXI ст.

Літаратура:

- 1 Бандарчык В.К. Гісторыя беларускай этнаграфіі XIX ст. – Мінск, 1964.
- 2 Бандарчык В.К. Гісторыя беларускай этнаграфіі. Пачатак XX ст. – Мінск, 1970.
- 3 Бандарчык В.К. Развіццё беларускай этнаграфіі за гады савецкай улады. – Мінск, 1979.
- 4 Беларусы: Т. 3: Гісторыя этналагічнага вывучэння Беларусі / В.К. Бандарчык. – Мінск, 1999.
- 5 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Краіна і людзі: Вучэб.-метадыч. дапам. – Мінск : Беларусь, 1996. – 208 с.
- 6 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Традыцыйна-бытавая культура: Вучэб.-метадыч. дапам. – Мінск : Беларусь, 1997. – 207 с.
- 7 Этнаграфія Беларусі: Энцыклапедыя / І.П. Шамякін [і інш.]. – Мінск : БелСЭ, 1989. – 575 с.
- 8 Этналогія Беларусі: традыцыйная культура насельніцтва ў гістарычнай перспектыве: Вучэбна-метадыч. дапам. / Т.А. Наваградскі [і інш.]. – Мінск : БДУ, 2009. – 335 с.

Тэма 2 Традыцыйныя заняткі беларусаў

1 Земляробства. Земляробчыя прылады працы.

2 Жывёлагадоўля.

3 Народныя рамёствы і промыслы. Прылады працы.

Літаратура:

- 1 Беларусы. Т. 1: Прамысловыя і рамесныя заняткі. – Мінск, 1995.
- 2 Бялявіна В.М. Хлеб надзённы беларускай вёскі. – Мінск : Беларусь, 2016. – 312 с.
- 3 Нарысы гісторыі культуры Беларусі. Т. 3. Культура сяла XIV – пачатку XX ст. Кн. 1: Матэрыяльная культура / А.І. Лакотка [і інш.]. – Мінск : Беларус. навука, 2015.
- 4 Ракава Л.В. Гісторыя на градках. Агародніцтва на Беларусі. – Мінск : Беларусь, 2008. – 144 с.
- 5 Традыцыі жывёлагадоўлі Беларусі / Г. І. Каспяровіч [і інш.] ; навук. рэд. Г. І. Каспяровіч. – Мінск : Беларус. навука, 2019. – 467 с.
- 6 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Краіна і людзі: Вучэб.-метадыч. дапам. – Мінск : Беларусь, 1996. – 208 с.
- 7 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Традыцыйна-бытавая культура: Вучэб.-метадыч. дапам. – Мінск : Беларусь, 1997. – 207 с.

- 8 Этнаграфія Беларусі: Энцыклапедыя / І.П. Шамякін [і інш.]. – Мінск : БелСЭ, 1989. – 575 с.
- 9 Этнологія Беларусі: традыцыйная культура насельніцтва ў гістарычнай перспектыве: Вучэбна-метаад. дапам. / Т.А. Наваградскі [і інш.]. – Мінск : БДУ, 2009. – 335 с.

Тэма 3 Матэрыяльная культура беларусаў

- 1 Пасяленні і жыллё.
- 2 Касцюм: жаночы, мужчынскі, дзіцячы. Святочнае ўбранне.

Літаратура:

- 1 Беларускае народнае адзенне / Л.А. Малчанава [і інш.]; пад рэд. В.К. Бандарчыка. – Мінск : Навука і тэхніка, 1975.
- 2 Бялявіна В.М., Ракава Л.В. Беларускі касцюм. – Мінск : Беларусь, 2017. - 463 с.
- 3 Беларусы. Т. 2: Дойлідства / А.І. Лакотка. – Мінск, 1997.
- 4 Маленка, Л.І. Беларускі народны касцюм / Л.І. Маленка. – Мінск: Ураджай, 2001. – 160 с.
- 5 Нарысы гісторыі культуры Беларусі. Т. 3. Культура сяла XIV – пачатку XX ст. Кн. 1: Матэрыяльная культура / А.І. Лакотка [і інш.]. – Мінск : Беларус. навука, 2015.
- 6 Сахута Я.М. Беларускі народны архітэктурны дэкор. - Мінск : Беларусь, 2020. – 224 с.
- 7 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Краіна і людзі: Вучэб.-метаад. дапам. – Мінск : Беларусь, 1996. – 208 с.
- 8 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Традыцыйна-бытавая культура: Вучэб.-метаад. дапам. – Мінск : Беларусь, 1997. – 207 с.
- 9 Этнаграфія Беларусі: Энцыклапедыя / І.П. Шамякін [і інш.]. – Мінск : БелСЭ, 1989. - 575 с.
- 10 Этнологія Беларусі: традыцыйная культура насельніцтва ў гістарычнай перспектыве: Вучэбна-метаад. дапам. / Т.А. Наваградскі [і інш.]. - Мінск : БДУ, 2009. – 335 с.

Тэма 4 Сям'я і сямейныя традыцыі беларусаў

- 1 Сям'я. Сямейны побыт.
- 2 Традыцыйная сістэма выхавання.
- 3 Сямейныя абрады: вясельны.

Літаратура:

- 1 Беларусы. Т. 5 : Сям'я. – Мінск, 2001.
- 2 Нарысы гісторыі культуры Беларусі. Т. 3. Культура сяла XIV – пачатку XX ст. Кн. 2: Духоўная культура / А.І. Лакотка [і інш.]. – Мінск : Беларус. навука, 2016.
- 3 Общественный, семейный быт и духовная культура населения Полесья. – Минск, 1987.
- 4 Ракава Л.В. Традыцыі сямейнага выхавання ў беларускай вёсцы. – Мінск, 2000.
- 5 Сям'я і сямейны быт беларусаў / В.К. Бандарчык [і інш.]. – Мінск, 1990.
- 6 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Краіна і людзі: Вучэб.-метаад. дапам. – Мінск : Беларусь, 1996. – 208 с.
- 7 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Традыцыйна-бытавая культура: Вучэб.-метаад. дапам. – Мінск : Беларусь, 1997. – 207 с.

- 8 Этнаграфія Беларусі: Энцыклапедыя / І.П. Шамякін [і інш.]. – Мінск : БелСЭ, 1989. – 575 с.
- 9 Этналогія Беларусі: традыцыйная культура насельніцтва ў гістарычнай перспектыве: Вучэбна-метадычны дапам. / Т.А. Наваградскі [і інш.]. - Мінск : БДУ, 2009. – 335 с.

Тэма 5 Гісторыка-этнаграфічныя рэгіёны Беларусі

- 1 Гісторыка-этнаграфічны падзел традыцыйнай культуры беларусаў.
- 2 Падняпроўе.
- 3 Заходняе і Усходняе Палессе.

Літаратура:

- 1 Цітоў В.С. Народная спадчына. – Мінск, 1994.
- 2 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Краіна і людзі: Вучэб.-метадычны дапам. – Мінск : Беларусь, 1996. – 208 с.
- 3 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Традыцыйна-бытавая культура: Вучэб.-метадычны дапам. – Мінск : Беларусь, 1997. – 207 с.
- 4 Этнокультурныя працэсы Восточнага Полесься в прошлом и настоящем / А.Вл. Гурко [и др.]. – Минск : Беларус. навука, 2010. – 466 с.
- 5 Этнаграфія Беларусі: Энцыклапедыя / І.П. Шамякін [і інш.]. – Мінск : БелСЭ, 1989. – 575 с.
- 6 Этналогія Беларусі: традыцыйная культура насельніцтва ў гістарычнай перспектыве: Вучэбна-метадычны дапам. / Т.А. Наваградскі [і інш.]. - Мінск : БДУ, 2009. – 335 с.

Тэма 6 Этнічныя групы і міжэтнічныя адносіны на Беларусі

- 1 Этнічныя групы на Беларусі: гісторыя фарміравання, традыцыйная культура.
- 2 Асноўныя праблемы сучаснай этналогіі.

Літаратура:

- 1 Беларусы: Сучасныя этнакультурныя працэсы / Г.І. Каспяровіч [і інш.]; пад рэд. А.І. Лакотка. – Мінск: Беларус. навука, 2009. – 607 с.
- 2 Кто живет в Беларуси : / А.В. Гурко [и др.]. – Минск : Беларус. навука, 2012. – 799 с.
- 3 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Краіна і людзі: Вучэб.-метадычны дапам. – Мінск : Беларусь, 1996. – 208 с.
- 4 Цітоў В.С. Этнаграфічная спадчына. Беларусь. Традыцыйна-бытавая культура: Вучэб.-метадычны дапам. – Мінск : Беларусь, 1997. – 207 с.
- 5 Этнокультурныя працэсы Восточнага Полесься в прошлом и настоящем / А.Вл. Гурко [и др.]. – Минск : Беларус. навука, 2010. – 466 с.
- 6 Этнаграфія Беларусі: Энцыклапедыя / І.П. Шамякін [і інш.]. – Мінск : БелСЭ, 1989. – 575 с.
- 7 Этналогія Беларусі: традыцыйная культура насельніцтва ў гістарычнай перспектыве: Вучэбна-метадычны дапам. / Т.А. Наваградскі [і інш.]. - Мінск : БДУ, 2009. – 335 с.